

Kiirtásunk módjai

(Rand Corporation és Felkai Ádám, Rakéta, 2025 / 09 / 17.)

A mesterséges intelligencia megjelenése, de különösen a ChatGPT 2022 augusztusi színrelépése óta folyamatosan napirenden van a téma, hogy a MI ki fog irtani minket.

De fel kell tenni a kérdést: Egyáltalán **képes lenne-e az MI fizikailag kiirtani az emberiséget, ha akarná?** Erről szól Felkai Ádám cikke a Rakéta, 2025 / 09 / 17 -i számában. A cikkíró az amerikai Rand Corporation írására hivatkozik, melyet a továbbiakban szószerint idemásoljuk:

„A science fiction előszeretettel játszik el azzal a gondolattal, hogy a mesterséges intelligencia kiirtja az emberiséget.

Egyes kutatók ezt nemcsak fiktív forgatókönyvnek tartják, hanem fenyegető valóságnak: épp ezért több száz kutató írt alá egy 2024-es nyilatkozatot, amely azt sürgeti, hogy a 'mesterséges intelligencia okozta kihalás kockázatának enyhítését' a világválságokhoz vagy a nukleáris háborúhoz hasonló komolysággal kezeljük. A RAND egyik kutatócsoportja azonban épp az ellenkező következtetésre jutott: az MI hiába is próbálna, nem tudna bennünket kiirtani.

A RAND Corporation egy amerikai, pártsemleges, nonprofit kutatóintézet (think tank), amelyet 1948-ban, a második világháború után alapítottak, eredetileg az Egyesült Államok haderejének kutatási és elemzési igényeire. Ma széles közpolitikai területeken — többek között védelem és nemzetbiztonság, egészségügy, oktatás, igazságügy, környezet és technológia — végez elemzéseket.

A RAND vizsgálata azt térképezte fel, hogyan használhatná ki az MI a három gyakran emlegetett egzisztenciális kockázatot: a nukleáris fegyvereket, a mesterségesen előállított kórokozókat és az éghajlatot.

A nukleáris háború kétségtelenül katasztrófális volna, de nem feltétlenül végezne a teljes emberi fajjal. Még ha egy MI-rendszer nagyjából 12 000 robbanófejet is indítana, a robbanások, a radioaktív kihullás és a nukleáris tél jó eséllyel nem pusztítanának el mindenkit: az emberiség túl népes és földrajzilag túl széttagolt.

A biológiai út ezzel szemben komolyabb kockázatot hordozna: bár egy önmagában 99,99%-os letalitású kórokozó is nagyjából 800 ezer túlélőt hagyna, a kiegészítő kórokozók MI-támogatású tervezése és célzott terjesztése elvben a teljes kipusztulás közelébe vihetne — feltéve persze, hogy a legelszigeteltebb közösségek is elérhetőek lennének.

A szén-dioxid által hajtott klímaváltozás önmagában szintén nem valószínű, hogy pontot tenne a Homo sapiens sztorijának végére, mert maradnának túlélési „rések”. Ha azonban az MI titokban több száz megatonnányi, erősebb és hosszú élettartamú üvegházhatású gázt tudna előállítani, ezek a rések bezárulhatnának.

A lényeg: az MI általi kihalás egyik forgatókönyve sem történhetne meg véletlenül.

Egy, a végzetünket valóban elhozó rendszernek négy apokaliptikus képességre volna szüksége: a kihalás célként való kitűzésére; a kulcsfontosságú fizikai rendszerek feletti irányításra; az emberek megtevesztésének vagy meggyőzésének képességére; valamint az emberi támogatástól való függetlenségre. A szerzők ezért nem az MI teljes leállítását szorgalmazzák, hanem az alapvető kockázatok csökkentését — kevesebb nukleáris fegyver, a nagy hatású üvegházhatású gázok szigorúbb kontrollja, erősebb világjárvány-felügyelet —, valamint az MI-biztonság következetes finanszírozását.”

<https://raketa.hu/egyaltalan-kepes-lenne-e-az-mi-fizikailag-kiirtani-az-emberiseget-ha-akarna>

Arról, hogy a MI – pontosabban a mostanában formálódó, fejlődő SZI (szuperintelligencia) – hogyan fogja átvenni a hatalmat, Max Tegmark *Élet 3.0* c. könyvének elején olvashatunk egy egészen valószínű változatot.

(Kiss Károly)